

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-12/2006/84.

A Gazdasági Versenyhivatal versenytanácsa az **Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Nyrt.** (Budapest) (a továbbiakban: OTP Bank) ellen fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalma miatt indult Vj-12/2006. számú versenyfelügyeleti eljáráshoz kapcsolódott utóvizsgálati eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

végzést.

A versenytanács az utóvizsgálatot megszünteti.

A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

I. A versenyfelügyeleti eljárás megindítása

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) 2006. január 9-én vizsgálatot indított annak megállapítására, a személyi kölcsönök végtörlesztési díjának egyoldalú megváltoztatásával megvalósította-e a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) gazdasági erőfölénnyel való visszaélést tiltó 21. §-nak sérelmét.

II. A Versenytanács döntése

2. A Versenytanács a Tptv. 75.§-ának (1) bekezdése alapján a 2007. július 12-én kelt Vj-12/2006/62. számú végzésével az OTP Bank ellen gazdasági erőfölénnyel való visszaélés miatt indult eljárást megszüntette, egyben kötelezte az eljárás alá vontat az alábbi kötelezettségvállalások teljesítésére:
 1. A szerződési feltételek ügyfelek számára hátrányos módosítására irányadó jelenlegi 15 napos hirdetményi határidőt 2007. szeptember 1-jétől 30 napra emeli minden szerződési feltétel módosításakor, kivéve az árfolyam és kamatváltozás esetét.

2. 2008. január 1-től a szerződési feltételek változása esetére az e-mail címmel rendelkező ügyfelei részére e-mailben, többi ügyfelének levélben díjmentesen tájékoztatást küld.
3. A 2005. július 31. előtt személyi kölcsön szerződést kötött ügyfelek közül azoknak, akik
 - a) 35.000 Ft előtörlesztési díj megfizetése mellett éltek az előtörlesztés lehetőségével, visszatérít 15.000 Ft-ot,
 - b) eddig nem teljesítettek előtörlesztést, felajánlja, hogy 30 napon belül 20.000 Ft összegű díj megfizetése mellett teljesíthetnek előtörlesztést.
4. 60 napon belül az érintett személyi körbe tartozó azon ügyfeleket, akik a 35.000.-Ft-os díj megfizetése mellett teljesítettek előtörlesztést, levélben megkeresi és nyilatkoztatja, hogy 15.000.-Ft visszatérítést milyen bankszámlára kéri, illetve készpénzes kifizetésre tart-e igényt. Az átutalást, illetve a készpénzes kifizetést az ügyfél válaszána visszaérkezését követően késedelem nélkül teljesíti. Az „érintett személyi kör”-nek minősülnek azok az ügyfelek, akik 2004. május 3. és 2005. július 31. között kötöttek akár forint, akár deviza alapú személyi kölcsön szerződést.
5. 60 napon belül az érintett személyi körbe tartozó azon ügyfeleket, akik nem teljesítettek előtörlesztést, levélben megkeresi és tájékoztatja arról, hogy 30 napon belül, 20.000.-Ft-os díjtétel megfizetése mellett teljesíthetnek előtörlesztést.
6. A 4. és 5. pontokban hivatkozott, az érintett személyi körnek küldendő levélben tájékoztatja az ügyfeleket a Versenytanács Tpv. 75. § (1) bekezdés szerinti végzésének rendelkező részéről.
7. A 3. pont alatti kötelezettségek teljesítéséről a 4. és 5. pontok alatti levelek kiküldése után, majd később a GVH eseti felhívására beszámol a GVH-nak.

III. Jogi háttér

3. A Tpv. 76. § (1) bekezdés a) pontja alapján a 75. § szerinti végzésben meghatározott kötelezettség teljesítésének ellenőrzése érdekében a vizsgáló utóvizsgálatot tart.
4. A 76. § (3) bekezdés szerint az utóvizsgálatra a versenyfelügyeleti eljárásra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.
5. A 76. § (4) bekezdése szerint ha az ügyfél a kötelezettséget nem teljesítette, a Versenytanács végzéssel érdemi bírságot (78. §) szab ki, ha az ügyfél kötelezettségét teljesítette a Versenytanács az utóvizsgálatot végzéssel megszünteti.

IV. A kötelezettségvállalás teljesítése

6. Az OTP Bank 2007. november 9-én kelt levelében a kötelezettségvállalás 7. pontjának megfelelően beszámolt a kötelezettségvállalás 1. pontja szerinti hirdetményi határidő 30 napra emeléséről, mellékelve a vonatkozó üzletszabályzatokat. Beszámolt továbbá a kötelezettségvállalás 3. pontja szerinti visszatérítés, illetve alacsonyabb díj melletti előtörlesztés felajánlásának megvalósításáról és részleteiről, valamint a 4. és 5. pont szerinti tájékoztatások és a 6. pont szerinti közlés véghezviteléről.
7. Az OTP Bank jelezte egyúttal, hogy a kötelezettségvállalás 2. pontjának teljesítése csak 2008. január 1-jétől esedékes.
8. A GVH 2008. szeptember 18-án indított utóvizsgálatot a Versenytanács végzésében meghatározott kötelezettségek teljesítésének ellenőrzésére. A vizsgálat az alábbi tényeket állapította meg.

IV.1. Hirdetményi határidő 30 napra történő emelése

9. A kötelezettségvállalás 1. pontja szerint a szerződési feltételek ügyfelek számára hátrányos módosítására irányadó jelenlegi 15 napos hirdetményi határidőt 2007. szeptember 1-jétől 30 napra emeli minden szerződési feltétel módosításakor, kivéve az árfolyam és kamatváltozás esetét.
10. Az OTP Bank adatszolgáltatása alapján¹ a kötelezettségvállalásnak megfelelően 2007. szeptember 1.-től személyi kölcsön szerződést kötött ügyfelek számára hátrányos módosításokat (kivéve az árfolyam- és a kamatváltozás esetét) tartalmazó Hirdetményeket a hitelintézeti törvényben [210. § (4) bek.] előírt 15 nap helyett a változások hatályba lépése előtt 30 nappal teszi közzé. A 38/2007. LAK 4114. számú, az OTP Bank személyi kölcsön, Fészekrakó és közalkalmazotti személyi kölcsön termékének feltételeiről szóló Hirdetményének és Üzletszabályzatának vonatkozó része szerint²:

„4.3 [...] Az OTP Bank Nyrt. az Adósok számára kedvezőtlen változtatást annak hatályossá válását megelőző 30 nappal, kamatváltozás esetén legalább 15 nappal ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségeiben, a Hirdetményben teszi közzé.

A Bank, írásban is tájékoztatja az Adós(oka)t a hiteldijváltozás mértékéről, valamint az új törlesztőrészlet összegéről és annak első esedékességi időpontjáról.”

„Jelen Tájékoztató a megjelenés napján – 2007. október 11-én – lép hatályba, ezzel hatálytalanítja a 37/2007. LAK-4111. sz. tájékoztatót. Előírásait 2007. szeptember 1-jétől kell alkalmazni.”

11. Az OTP Bank a 30 nappal korábbi közzétételt mind bankfiókjai, mind pedig honlapja esetén alkalmazza.

¹ 2007. november 9. – Vj – 12/2006/078

² 2007. november 9. – Vj – 12/2006/078 – 1. sz. melléklet 38/2007. – LAK – 4114. sz. tájékoztató

IV.2. A szerződéses feltételek hátrányos változásáról szóló írásbeli értesítés

12. A kötelezettségvállalás 2. pontja szerint 2008. január 1-től a szerződési feltételek változása esetén az OTP Bank az e-mail címmel rendelkező ügyfelei részére e-mail-ben, többi ügyfélnek levélben díjmentesen tájékoztatást küld.
13. Az OTP Bank adatszolgáltatása értelmében amennyiben a szerződési feltételek oly módon változnak meg (például kamat vagy kezelési költség változása), hogy a változtatás az ügyfelek havi törlesztő részletét is módosítja, arról az OTP Bank minden esetben levélben tájékoztatja ügyfeleit.³
14. Annak érdekében, hogy az OTP Bank a nagyszámú ügyfélkört a megfelelő időben tájékoztatni tudja, eljárásrendben szabályozta a tájékoztatási folyamatot, és az ezzel kapcsolatos feladatokat. Ezen eljárásrendet 2008. január 1. óta ténylegesen még nem alkalmazta, mert kamatváltoztatásokon kívül nem történt a szerződési feltételek ügyfelek számára hátrányos módosítás.⁴

IV.3. Előtörlesztési díjakra vonatkozó kötelezettségvállalások

15. Az OTP Bank által tett kötelezettségvállalások 3./a. pontja értelmében a 2005. július 31. előtt személyi kölcsön szerződést kötött ügyfelek közül, akik 35.000 Ft előtörlesztési díj megfizetése mellett éltek az előtörlesztés lehetőségéve, visszatérít 15.000 Ft-ot.
16. Az OTP Bank adatszolgáltatása a felvett hitel elszámoló neve és az ügyfelek száma alapján részletesen bemutatta az előtörlesztési díjkülönbözet visszatérítésének mértékét.⁵
17. Az adatszolgáltatás szerint, ha egy ügyfélnek több olyan személyi kölcsöne is volt, amely megfelelt a fenti feltételeknek, úgy az OTP Bank minden egyes személyi kölcsönrel kapcsolatban visszafizette a 15.000 Ft-ot, amennyiben az ügyfél az erről szóló, a kötelezettségvállalás 4. pontja szerinti nyilatkozatot (nevezetesen: bankszámlára történő utalással vagy készpénzes kifizetéssel kéri-e a visszatérítést) visszaküldte az OTP Bank Nyrt.-nek.

IV.4. Előtörlesztés 20.000 Ft megfizetése mellett

18. A kötelezettségvállalás 3./b pontjában foglaltak szerint az OTP Bank 2005. július 31. előtt személyi kölcsön szerződést kötött ügyfelek közül azoknak, akik 2007. július 12-ig nem teljesítettek előtörlesztést, felajánlja, hogy 30 napon belül 20.000 Ft összegű díj megfizetése mellett teljesíthetnek előtörlesztést.
19. Az OTP Bank adatszolgáltatása alapján érintett ügyfeleit értesítette arról, hogy 2007. szeptember 10. és október 10. között 20.000 Ft-os díj megfizetése mellett teljesíthetnek

³ 2008. október 14. – Vj – 12/2006/081 – 3. oldal

⁴ 2008. október 14. – Vj – 12/2006/081 – 3. oldal

⁵ 2008. október 14. – Vj – 12/2006/081 – 2. oldal

előtörlesztést⁶. Az adatközlés megjelölte a lehetőséggel ténylegesen élő ügyfelek számát és a közlés tartalmazta a teljes hitelösszeget is, amelyet ily módon előtörlesztettek.

IV.5. Tájékoztatási kötelezettségek

20. A kötelezettségvállalások 6. pontja értelmében az OTP Bank, a kötelezettségvállalás 4., 5. pontokban hivatkozott, az érintett személyi körnek kiküldendő levélben tájékoztatja az ügyfeleket a Versenytanács Tpvt. 75.§ (1) bekezdés szerinti végzésének rendelkező részéről.
21. Az érintett ügyfélkörnek az OTP Bank a GVH végzésének teljes szövegét tartalmazó tájékoztató levelet küldött. A tájékoztató levélnek két fajtája volt; a típuslevelek abban tértek el egymástól, hogy az ügyfél rendelkezett-e OTP Banknál vezetett folyószámlával vagy sem. Azon ügyfeleket, akik rendelkeztek az OTP Banknál folyószámlával a típuslevél arról értesített, hogy az OTP Bank a folyószámlájukra automatikusan visszautalja a 15.000 Ft személyi kölcsön előtörlesztési díjkülönbözetet⁷, a típuslevelek másik fajtája esetében az OTP Bank arra kérte az ügyfeleket, jelöljék meg, hogy a 15.000 Ft-os visszatérítést a lakcímre kérik postai kézbesítéssel, vagy az OTP Banknál vezetett egyéb folyószámlára utalja át a bank⁸.
22. A 20.000 Ft-os díj megfizetése melletti előtörlesztés lehetőségével kapcsolatban az érintett ügyfeleket levélben tájékoztatta az OTP Bank.⁹
23. A tájékoztató leveleket az OTP Bank 2007. augusztus 31-ig postára adta.
24. A kötelezettségvállalások teljesítéséről az OTP Bank 2007. november 9-én kelt levelében¹⁰, továbbá a GVH adatkérésére beszámolt¹¹ a GVH-nak.

V. A versenytanács döntése

25. Az utóvizsgálat alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont az eljáró versenytanács Vj-12/2006/62. számú határozatában foglaltaknak eleget tett.
26. Tekintettel a fentiekre a versenytanács a Tpvt. 76. § (4) bekezdésének a) pontja szerint az utóvizsgálatot megszünteti.

⁶ 2007. november 9. – Vj – 12/2006/078 – 4. és 5. sz. melléklet

⁷ 2007. november 9. – Vj – 12/2006/078 – 2. sz. melléklet

⁸ 2007. november 9. – Vj – 12/2006/078 – 3. sz. melléklet

⁹ 2008. október 14. – Vj – 12/2006/078 – 4. és 5. sz. melléklet

¹⁰ 2007. november 9. – Vj – 12/2006/078

¹¹ 2008. október 14. – Vj – 12/2006/081.

VI. Egyebek

27. A GVH hatásköre a Tpv. 45. §-án, illetékessége a Tpv. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik bíróság (86. §) hatáskörébe, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
28. A végzés elleni jogorvoslat lehetőségét a Tpv. 82. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2008. december 11.